ePublishing

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
EKT NATIONAL DOCUMENTATION CENTRE

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 2, No 3 (1951)

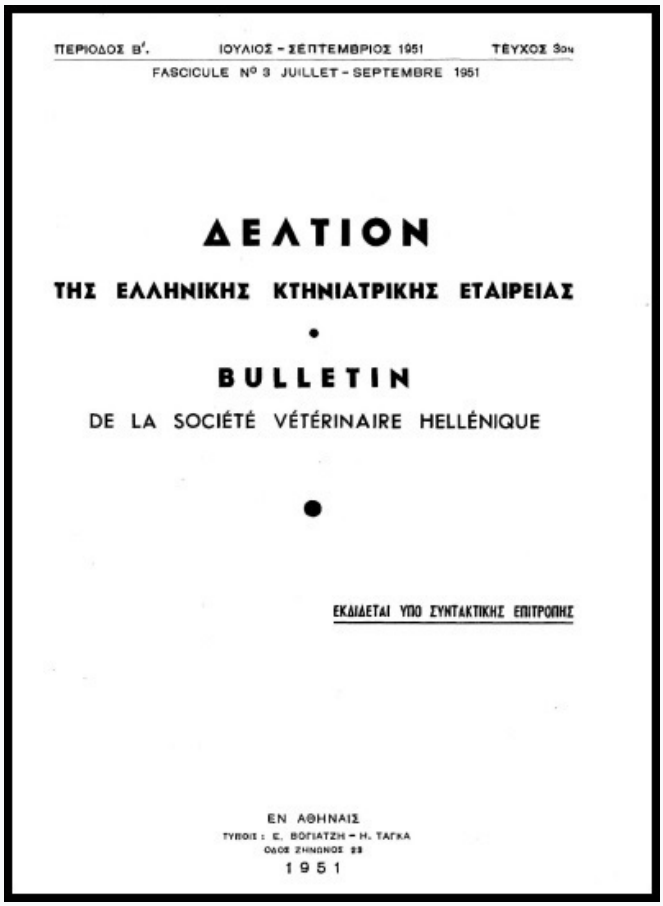

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΑΛΕΡΓΙΑΣ ΖΩΩΝ ΕΝ ΤΗ ΠΡΑΞΕΙ

ΠΕΤΡΟΣ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ

doi: 10.12681/jhvms.17463

Copyright © 2018, Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0.

To cite this article:

ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ Π. (1951). ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΑΛΕΡΓΙΑΣ ΖΩΩΝ ΕΝ ΤΗ ΠΡΑΞΕΙ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, *2*(3), 126–131. https://doi.org/10.12681/jhvms.17463

https://epublishing.ekt.gr | **e-Publisher:** EKT | **Downloaded at:** 09/09/2026 16:56:54

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΑΛΕΡΓΙΑΣ ΖΩΩΝ ΕΝ ΤΗ ΠΡΑΞΕΙ

Ὑπὸ

Δρος ΠΕΤΡΟΥ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΥ

Ἐὰν ἓν μεταδοδικὸν νόσημα, ὅπως ἡ πανώλης τῶν χοίρων, δὲν ὁδηγεῖ ἀμέσως εἰς τὸν θάνατον συνεπείᾳ τοξικῆς δράσεως τῶν μικροβίων, τότε ὁ ὀργανισμός, εἰς τὸν ἐρεθισμὸν τῶν μικροβίων, ἀντιτάσσει ἄμυναν διὰ τῆς παραγωγῆς ἀντισωμάτων καὶ ἐν τέλει ἐθίζεται, ἢ ἐὰν θέλετε καθίσταται ἀλλεργικός.

Μὲ ἄλλους λόγους, τὸ δρὸν μεσέγχυμα ἢ μᾶλλον, γενικώτερον, τὰ κύτταρα τοῦ δικτυοενδοθηλιακοῦ συσιήματος τῇ ἐπιδράσει τῶν ἀντιγόνων προκαλοῦν τὴν παραγωγὴν εἰδικῶν ἀντισωμάτων, τὴν δὲ ἰδιότητα ταύτην διατηροῦν ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα. Τὰ ἀντισώματα, λοιπόν, παράγονται ἐντὸς τῶν κυττάρων καὶ ἐν μέρει μὲν παραμένουν ἐντὸς αὐτῶν, ἐν μέρει ὅμως, ἐφ' ὅσον παράγονται εἰς μεγάλην ποσότητα, μεταφέρονται εἰς τὰ ὑγρὰ τῶν ἱστῶν καὶ ἐντὸς τοῦ αἵματος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον, κατόπιν ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος, ἐξαφανίζονται. Ἡ ἰδιότης αὕτη τοῦ δρῶντος μεσεγχύματος διαπιστοῦται μετὰ παρέλευσιν 8 - 10 ἡμερῶν.

Διὰ τοῦτο τὴν ἰδιότητα αὐτὴν τοῦ ὀργανισμοῦ ὀνομάζομεν ἀλλεργίαν διότι ἀφ' ἧς στιγμῆς μετεβλήθη εἰς ἀλλεργικόν, συμπεριφέρεται διαφορετικὰ ἔναντι τῶν ἀντιγόνων, ἢ μᾶλλον καθ' ὃν τρόπον, ὡς καὶ κατὰ τὴν μόλυνσιν.

Ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἀλλεργικοῦ ὀργανισμοῦ παρουσιάζεται διαφοροτρόπως, ἡ βάσις ὅμως εἶναι μία: ὅτι τὰ παραγόμενα ἀντισώματα τοῦ ὀργανισμοῦ ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν ἀντιγόνων. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἑνώσεως αὐτῆς δύναται νὰ εἶναι ἡ καταστροφὴ τῶν ἀντιγόνων, ἀλλὰ δύνανται τὰ ἀντιγόνα νὰ ἐξουδετερωθῶσι καὶ ὑπὸ τῶν φαγοκυττάρων. Ἐὰν, λοιπόν, ὁ ἀγὼν ὅστις λαμβάνει χώραν ἐντὸς τῶν ὑγρῶν τῶν ἱστῶν καὶ ἐντὸς τοῦ αἵματος μεταξὺ ἀντισωμάτων καὶ ἀντιγόνων ἀποβεῖ εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν ἀντιγόνων, τότε ὁ ὀργανισμὸς θεραπεύεται καὶ εἰς ἐνίας περιπτώσεις, ἀποκτᾷ σταθερὰν ἀνοσίαν. Ἡ ἀλλεργία ὅθεν τοῦ ὀργανισμοῦ μετεβλήθη εἰς εὐεργίαν.

Εἰς ἄλλας περιπτώσεις πάλιν, ἐὰν δηλονότι τὰ ἀντισώματα δὲν ἀντιαπεκρίθησαν εἰς τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν ἀντιγόνων, τότε τὰ τελευταῖα εἰσέρχονται εἰς τὰ κύτταρα τὰ περιέχοντα τὰ ἀντισώμαμα ἢ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν, ὁπότε, εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν, ἡ ἀντίδρασις λαμβάνει χώραν ἐντὸς τῶν κυττάρων ἢ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν. Τότε, ἐν συνεχείᾳ, ἱσταμίνη ἐλευθερώνεται ὡς καὶ ἄλλαι ἑνώσεις ὁμοίας ἰδιότητος πρὸς τὰ σώματα τῆς ὁμάδος ἱσταμινῶν, αἱ ὁποῖαι μεταφερόμεναι ἐντὸς τοῦ ὀργανισμοῦ, προκαλοῦν μεταβολὰς εἰς τὰ κύτταρα ὡς καὶ διαφόρους φλο-

γώσεις. Ἐὰν τὸ ποσοστὸν τῶν ἐλευθερουμένων ἱσταμινῶν τυγχάνει μικρόν, τότε αἱ σημειούμεναι βλάβαι καὶ αἱ ἐκ τούτων κλινικαὶ ἐκδηλώσεις τυγχάνουσιν ἀσήμαντοι καὶ διέρχονται ἀπαρατήρητοι.

Κατὰ τὴν ἀντίθετον περίπτωσιν, ἐὰν δηλονότι ἐλευθερώνεται μεγάλη ποσότης ἱσταμίνης ἢ ἑνώσεις παρόμοιαι πρὸς τὴν ἱσταμίνην, τότε ὁ ὀργανισμὸς προσβάλλεται καὶ καθίσταται δυσεργικός, ἤτοι ὁ ἀγὼν μεταξὺ ἀντισωμάτων καὶ ἀντιγόνων ἀπέβη εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν ἀντισωμάτων, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀσθένειαν ἢ καὶ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ὀργανισμοῦ. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀντιδράσεως αὐτῆς ὀνομάζομεν δυσεργίαν τοῦ ὀργανισμοῦ. Κατὰ τὴν δυσεργικὴν ἀντίδρασιν, διαφόρου φύσεως παθολογοανατομικαὶ ἀλλοιώσεις παρουσιάζονται. Γενικὰ συμπτώματα (ἀνύψωσις θερμοκρασίας, ἢ ἀντιθέτως ὑποθερμία), ἀνωμαλία εἰς τὸ ἀγγειοκινητικὸν σύστημα (ἐρύθημα, ἐξάνθημα, νέκρωσις), κατόπιν διάφοροι φλογώσεις μετ' αἱμορραγιῶν, π. χ. γαστροεντερῖτις, πνευμονικὸν οἴδημα, πάθησις τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων, ἐνδοκαρδῖτις, ἡπατῖτις μετὰ ἰκτέρου κ.λ.π.).

Τὰ ἀνωτέρω διετυπώθησαν μᾶλλον ἀναλυτικῶς, διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καθίσταται δυνατὴ ἡ κατανόησις τῆς ἀντιδράσεως τοῦ ὀργανισμοῦ κατὰ τοὺς ὁμαδικοὺς ἐμβολιασμοὺς τῶν διαφόρων ζώων. Κατωτέρω πρόκειται νὰ ἀναπτύξωμεν ἀποτελέσματα τοῦ ἐμβολιασμοῦ χοίρων κατὰ τὴν περίοδον 1947 - 49, ὅταν μοὶ εἶχεν ἀνατεθῆ ἐν Οὐγγαρίᾳ ἡ Κτηνιατρικὴ Ὑπηρεσία τριῶν χοιροστασίων μὲ 20.000 χοίρους ἐν συνόλῳ.

Σκοπὸς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1 χοιροστασίου, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπῆρχε καὶ ὁ μεγαλύτερος ἀριθμὸς χοίρων, ἦτο ἡ ἐκτροφὴ μικρῶν χοιριδίων. Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 2 χοιροστάσιον, ὑπῆρχον αἱ λοιμόβλητοι θήλεις χοῖροι ἐκ τῆς νόσου Βρουκελώσεως (Bang). Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 3, ὑπῆρχεν ἡ παρθένος ἐκτροφὴ ἐκ τῆς νόσου Βρουκελώσεως. Εἰς τὰ δύο τελευταῖα ἐγένοντο ἐκ παραλλήλου πειράματα διὰ τὴν παραγωγὴν ἐμβολίου, ἐπειδὴ ἡ ἀσθένεια αὐτή, τὸν τελευταῖον καιρόν, εἶχε προσβάλλει τοὺς χοίρους (τῶν χοιροστασίων) κατὰ 60 - 70 %, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀποβολὴν ἢ τὴν μὴ διατήρησιν τῶν χοιριδίων ἐν ζωῇ λόγῳ ἠλαττωμένης ἀντιστάσεως τοῦ ὀργανισμοῦ των.

Αἱ ἀπώλειαι τῶν χοιριδίων, κατόπιν τῶν ἐμβολιασμῶν, εἶχον λάβει τεραστίας διαστάσεις καθ' ἅπασαν τὴν Οὐγγαρίαν, γεγονὸς τὸ ὁποῖον προεκάλεσε τὴν προσοχὴν ὁλοκλήρου τοῦ Κτηνιατρικοῦ Κλάδου.

Ὁ προληπτικὸς ἐμβολιασμὸς κατὰ τῆς πανώλους τῶν χοίρων γίνεται μὲ Crystal Violet, ἡ δὲ ἀνοσία, ἥτις ἀναπτύσσεται μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς περίπου, εἶναι διαρκείας ἑνὸς ἔτους. Ὁ τρόπος τοῦ ἐμβολιασμοῦ αὐτοῦ ἐφαρμόζεται ἐν Οὐγγαρίᾳ εἰς περιοχὰς ὅπου δὲν ὑπῆρχεν ἑστία μολύνσεως. Ἐκεῖ ὅμως ὅπου ὁ κίνδυνος ἀπειλοῦσε τὰς ἐκτροφάς, ὅπως π.χ. εἰς τὰ χοιροστάσια, ἐχρησιμοποιεῖτο ὁ σύνθετος ἐμβολιασμός, ὁ ὁποῖος

κατ' ἐξοχὴν εἶναι ὁ ἀποτελεσματικώτερος, ὄχι ὅμως πάντοτε, ὡς ἐκ τῶν κατωτέρω θ' ἀποδειχθῇ.

Ἐγένετο δηλ. ἔγχυσις ἐμβολίου ὡς καὶ ἔγχυσις ὀροῦ πανώλους μὲ ὡρισμένην ἀναλογίαν, ἀνολόγως τοῦ βάρους ἑκάστου χοίρου, συγχρόνως ἐγένετο ἔγχυσις ἐμβολίου ὡς καὶ ὀροῦ ἐρυσιπέλατος.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, τὰ ἐμβολιαζόμενα χοιρίδια, ἀποκτοῦν ἀνοσίαν σταθερὰν μέχρι πέρατος σφαγῆς αὐτῶν, ὡς πρὸς τὴν πανώλην χοίρων μόνον· ἡ τεχνικὴ ἀνοσία τοῦ ἐρυσιπέλατος εἶναι διαρκείας τριῶν μηνῶν.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἡ ἀνοσία ἀναπτύσσεται μετὰ παρέλευσιν 8 - 10 ἡμερῶν. Εἰς τὸ δ.άστημα αὐτὸ ὅμως, ὁ ὀργανισμὸς εὑρίσκεται εἰς ἀρνητικὴν φάσιν, ἤτοι ἀντιδρᾷ ἀλλεργικῶς, δηλαδὴ ἡ ἀντίστασίς του ἐλαττοῦται.

Σκοπὸς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1 χοιροστασίου, ὡς ἀνέφερα, ἦτο ἡ ἐκτροφὴ χοιριδίων. Ἐγένετο, δηλαδή, συγκέντρωσις χοιριδίων 8 ἑβδομάδων περίπου, τὰ ὁποῖα παρέμειναν ἐν τῷ χοιροστασίῳ μέχρις ἡλικίας 7 - 8 μηνῶν, κατόπιν τούτου μετεφέροντο εἰς χοιρτάσια παχύνσεως, ἀφοῦ προηγουμένως εἶχον τύχει συνθέτου ἐμβολιασμοῦ ὡς καὶ τῶν ἐνδεδειγμένων χειρουργικῶν ἐπεμβάσεων (ὀρχεοτομία, ὠοθηκοτομία).

Ὡς εἶναι φανερὸν ὁ ἀριθμὸς τῶν χοιριδίων ἦτο ἀρκετὰ μεγάλος καὶ πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἡ Οὐγγαρία εἶχεν ἀπογυμνωθεῖ ἐκ μέρους τῶν Γερμανῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν Ρώσσων ἀφ' ἑτέρου. Ὡς ἐκ τούτου ἦτο δύσκολον νὰ συγκεντρωθῇ ἡ ἀριθμητικὴ αὐτὴ ποσότης ἀπὸ ἕνα καὶ μόνον Νομόν, τοῦτο ὅμως ἐπετεύχθη δι' ἀγορᾶς χοιριδίων ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς Οὐγγαρίας. Ἡ συγκεντρωθεῖσα, λοιπόν, ἐκτροφὴ ὄχι μόνον δὲν ἦτο ὁμοιογενής, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὸ εἶδος διέφερεν (Mangalica-Berks Hire-Yorks Hire καὶ τὰ ὑβρίδια αὐτῶν).

Εἴχομεν λοιπὸν νὰ ἀντιμετωπίσωμεν τέσσαρας σπουδαίους συντελεστάς: α) ἑτερογένειαν, β) κλιματολογικὰς συνθήκας, γ) συνήθειαν πρὸς μίαν ἐνιαίαν τροφὴν καὶ δ) ποιότητα χοιριδίων, καθ' ὅτι ἡ ζήτησις ἦτο μεγάλη, ὁ δὲ ἀγρότης διέθετε πρὸς πώλησιν τὰ μὴ ἀρεστὰ εἰς αὐτόν.

Εἰς τὴν συγκεντρωθεῖσαν ἐκτροφήν, εὑρίσκοντο χοιρίδια προσβεβλημένα μὲ παρασιτικὰ νοσήματα τοῦ πεπτικοῦ νοσήματος, μὲ βρογχοπνευμονίαν (ἀσθένειαν ἥτις συναντᾶται ἐν Ἑλλάδι, ἰδίως εἰς τὰ χειμερινὰ χοιρίδια), ραχίτιδα κ.λ.π.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰς ἀνωτέρω παθήσεις, δὲν προέβημεν ἀμέσως εἰς τὸν σύνθετον ἐμβολιασμόν, ἀλλ' ὅμως διὰ τὴν πρόληψιν τῆς πανώλους καὶ ἐρυσιπέλατος ἐγένετο ὀροθεραπεία κατὰ τῶν δύο αὐτῶν ἀσθενειῶν μέχρι ἡλικίας 3 - 4 μηνῶν, συγχρόνως δὲ ἐγένετο ἔγχυσις A - D βιταμίνης.

Περατωθείσης τῆς ὡς ἄνω προληπτικῆς ἐργασίας, ἐλάμβανε χώραν

ὁ σύνθετος ἐμβολιασμὸς εἰς ἡλικίαν 3 - 4 μηνῶν, ὁπότε τὸ δικτυοενδοθηλιακὸν σύστημα ἔχει ἀναπτυχθῆ πλέον καὶ εἶναι ἕτοιμον πρὸς παραγωγὴν ἀντισωμάτων.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸν μῆνα Μάρτιον 1947 ἐνεβολιάσθησαν συνθέτως 8.500 χοιρίδια. Τὴν 6ην ἡμέραν μετὰ τὸν ἐμβολιασμόν, τὰ 30 % τῶν χοιριδίων ἦσαν κατάκοιτα, οὐδὲν ἐνδιαφέρον δείχνοντα πρὸς τήν τροφήν, ἡ δὲ θερμοκρασία ἐκυμαίνετο μεταξὺ 39 ½ - 41.

Ἐπειδὴ ἡ θερμομέτρησις ἦτο δύσκολος νὰ γίνῃ ἐφ' ὅλης τῆς ἐκτροφῆς, ἀπητεῖτο δὲ πολὺ χρονικὸν διάστημα πρὸς τοῦτο, ἐφήρμοσα τὴν δοκιμὴν τῆς τροφῆς. Πρακτικὸς τρόπος, διότι τὰ ἀσθενῆ ζῶα ἄλλοτε μὲν οὐδόλως ἐπλησίαζον πρὸς τὴν τροφήν, ἄλλοτε δὲ ἐβύθιζον τὸ ρῦγχος ἐντὸς τῆς τροφῆς χωρὶς νὰ λαμβάνουν τι ἐξ αὐτῆς, ἦσαν μελαγχολικὰ καὶ ἀπεμακρύνοντο. Εἶναι φανερόν, ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ μιᾶς συνήθους εἰκόνος.

Ἐλήφθησαν ἀμέσως τὰ ἀκόλουθα μέτρα καταπολεμήσεως πρὸς καταστολὴν τῆς ἐνσκηψάσης ἀσθενείας.

α) Ἔγχυσις ὀροῦ πανώλους καὶ ἐρυσιπέταλος μὲ ηὐξημένην δόσιν εἰς τὰ ἀσθενῆ χοιρίδια.

β) Καθημερινὴ ἀπομόνωσις τῶν ἀσθενῶν.

γ) Καθημερινὴ ἀπολύμανσις τοῦ χοιροστασίου.

δ) Συμπτωματικὴ θεραπευτικὴ ἀγωγή.

ε) Ἀλλαγὴ τροφῆς, δίαιτα.

Ἔπρεπε λοιπὸν τώρα διὰ τῆς ὀροθεραπείας νὰ ἐξουδετερώσωμεν τὰ ἀντίγονα ἀφ' ἑνός, τὰ ὁποῖα ἐνεχύσαμεν κατὰ τὸν σύνθετον ἐμβολιασμὸν πρὸς ἐπίτευξιν ἀνοσίας τοῦ ὀργανισμοῦ, τὴν καταπολέμησιν τοῦ παρατύφου ἀφ' ἑτέρου (B. Suipestifer), ἀσθένειαν ἥτις προσβάλλει πολλάκις τοὺς χοίρους μέχρι ἡλικίας 3 - 6 μηνῶν, ἀρκεῖ μόνον νὰ ἐλαττωθῇ ἡ ἀντίστασις τοῦ ὀργανισμοῦ.

Αἱ ἀπώλειαι ἦσαν καθημεριναί, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ νεκροτομία. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀντιδράσεως αὐτῆς, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ ἕνα μῆνα περίπου, ἐπὶ 8.500 χοιριδίων αἱ ἀπώλειαι ἀνῆλθον εἰς 17 ½ %, ἤτοι ἔθανον ἐν συνόλῳ 1487 χοιρίδια.

Ἐπὶ τῶν ἀπωλεσθέντων χοιριδίων, κατὰ τὴν νεκροψίαν, αἱ παθολογοανατομικαὶ ἀλλοιώσεις εἶχον ὡς ἑξῆς:

α) 30 % πανώλης χοίρων.

β) 30 % πανώλης μετὰ παρατύφου.

γ) 20 % πανώλης μὲ διαφόρους περιπλοκάς. (Παστεριδίασις, χρόνιον ἐρυσίπελας, παράτυφος, γαστρεντερῖτις)

δ) 10 % πανώλης μετὰ βρογχοπνευμονίας καὶ παρατύφου.

ε) 7 % πανώλης μὲ παρασιτικὰ νοσήματα - ραχίτιδα.

στ) 3 % πανώλης μετὰ ψευδολύσσης (Aujesky).

Ἐπειδὴ λοιπόν, ὡς ἀνέφερα, ἡ ἐκτροφὴ ποιοτικῶς δὲν ὑπῆρξεν ἡ καλυτέρα, ἔπειτα διάφοροι ἄλλοι παράγοντες, ὅπως ἡ ἑτερογένεια, κλιματολογικαὶ συνθῆκαι κ.λ.π., ὅλα αὐτὰ συνέτειναν εἰς τὸ νὰ ἀπασχολήσουν τὸ δικτυοενδοθηλιακὸν σύστημα πρὸς πολλὰς κατευθύνσεις, οὕτως ὥστε ἡ μάχη μεταξὺ ἀντισωμάτων καὶ ἀντιγόνων ἦτο τόσον δυσανάλογος ποὺ κατέληξεν μὲ τὴν νίκην τῶν ἀντιγόνων καὶ τὴν μετατροπὴν τοῦ ἀλλεργικοῦ ὀργανισμοῦ εἰς δυσεργικὸν τοιοῦτον μετὰ παθολογοανατομικῶν ἀλλοιώσεων, καὶ μετὰ μιᾶς δυσαρέστου ἐκπλήξεως ἀκόμη, τὴν ἔνσκηψιν τοιούτων ἀσθενειῶν τῶν ὁποίων τὰ μικρόβια διαβιοῦν κατὰ τρόπον σαπροφυτικὸν καὶ τὰ ὁποῖα τότε μόνον προσβάλλουν τὸν ὀργανισμόν, ὅταν ἐλαττωθῇ ἡ ἀντίστασις αὐτοῦ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον συνέβη μὲ τὸν σύνθετον ἐμβολιασμόν. Κυρίως θύματα τῆς ἀντιδράσεως αὐτῆς ὑπῆρξαν τὰ πάσχοντα ἐκ ραχίτιδος, παρασιτικῶν νοσημάτων τοῦ πεπτικοῦ συστήματος, ἐκ βρογχοπνευμονίας κλπ.

Πολλάκις παρετηρήθησαν τοιούτου εἴδους περιπτώσεις κατὰ τὸν ὁμαδικὸν ἐμβολιασμὸν αἰγοπροβάτων καὶ ἀγελάδων διὰ σπορεμβολίου, ἐὰν δηλ. ἡ ἐμβολιασθησομένη ὁμὰς προβάτων ἔχει μολυνθῇ πρὸ τοῦ ἐμβολιασμοῦ εἰς τὴν ἐκ νέου μόλυνσιν (κατὰ τὸν ἐμβολιασμὸν) ἡ ἀλλεργία μετατρέπεται εἰς δυσεργίαν μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀσθένειαν, ἢ μᾶλλον ἀπώλειαν ὡρισμένου ἀριθμοῦ ἐκ τῶν ἐμβολιασθέντων.

Εἶναι ἄξιον προσοχῆς, ὅτι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὁμαδικοῦ ἐμβολιασμοῦ π.χ. ἐμβολιασμοῦ ἄνθρακος ἢ πανώλους χοίρων, πιθανῶς νὰ μὴν παρουσιασθῇ σημαντικὴ ἀντίδρασις, ἐν τούτοις τὸ γεγονὸς τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι εἰς τὴν ἐκ νέου μόλυνσιν δὲν θὰ ἐμφανισθοῦν φαινόμενα ἀντιδράσεως, τοὐναντίον μάλιστα εἶναι δυνατὸν νὰ παρουσιασθοῦν ἐκδηλώσεις ἐντόνου ἀντιδράσεως συνοδευόμεναι μὲ προσβολὴν τῶν ἐμβολιασθέντων κτηνῶν καὶ δυσεργικῶν φαινομένων δυναμένων νὰ προκαλέσωσι τὸν θάνατον τούτων. Συγκεκριμμένως ἀναφέρω μίαν περίπτωσιν ὡς πρὸς τὴν μορφὴν αὐτήν. Ἐν Οὐγγαρίᾳ, παλαιότερα, συνήθεια ἦτο μετὰ τὸν σύνθετον ἐμβολιασμὸν τῶν χοίρων καὶ μετὰ παρέλευσιν μηνός, νὰ γίνεται ἐκ νέου ἔγχυσις διηθητοῦ ἰοῦ μόνον πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἀνοσίας τοῦ ὀργανισμοῦ ὡς πρὸς τὴν πανώλην τῶν χοίρων. Κατὰ τὸ ἔτος 1943 μοὶ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ ἐκτελέσω νεκροτομὴν εἰς πέντε χοίρους βάρους 100 χιλ. περίπου ἑκάστου. Κατὰ τὴν νεκροψίαν ἀπεδείχθη πανώλης χοίρων καὶ προσβολὴ τοῦ πεπτικοῦ συστήματος ἐκ μεγάλου ἀριθμοῦ παρασίτων (ἀσκαρίασις). Οἱ χοῖροι προήρχοντο ἐκ χοιροστασίου παχύνσεως, εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκοντο ἐν συνόλῳ 100 χοῖροι τοῦ αὐτοῦ βάρους.

Αἱ ἀπώλειαι μετὰ τὴν ἔγχυσιν τοῦ διηθητοῦ ἀνῆλθον εἰς 70 %. Κατὰ τὸν σύνθετον ἐμβολιασμὸν (δηλ. κατὰ τὴν μόλυνσιν) ὅστις εἶχε λάβει χώραν πρὸ ἑνὸς μηνός, δὲν ἐπετεύχθη ἡ εὐεργετικὴ μορφή, ὡς ἀνεμένετο, ἀλλὰ δυσεργικὴ τοιαύτη ἄνευ κλινικῶν συμπτωμάτων, εἰς τὴν ἐκ νέου μό-

λυνσιν λοιπὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἀντιδράσεως ἦτο νὰ ἀναπτυχθῇ ἡ δυσεργικὴ μορφὴ μὲ βαρέα κλινικὰ συμπτώματα καὶ μὲ σοβαρὰς προσβολὰς τῶν λειτουργιῶν, γεγονὸς ὅπερ ἐπέφερε τὴν κατὰ 70 % ἀπώλειαν τῶν χοίρων.

Συνεπῶς θὰ πρέπει διὰ τὴν ἐπιτυχίαν μιᾶς ὁμαδικῆς ἐπεμβάσεως δι' ἐμβολίου, ἡ ἄμυνα τοῦ ὀργανισμοῦ (δικτυοενδοθηλιακοῦ συστήματος) νὰ εὑρίσκεται εἰς κατάστασιν ἀπολύτου ἰσχύος. Παράγοντες, ὡς π. χ. παρασιτικὰ νοσήματα, ραχῖτις, κλιματολογικαὶ συνθῆκαι κ.λ.π., ἐξασθενίζουν τὴν ἄμυναν τοῦ ὀργανισμοῦ, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐπιτυγχάνονται τὰ ἐκ τοῦ ἐμβολιασμοῦ προσδοκόμενα ἀποτελέσματα.

ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΛΛΑΓΩΝ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ Β ΤΟΥ ΙΟΥ ΤΟΥ ΑΦΘΩΔΟΥΣ ΠΥΡΕΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΟΝ ΑΝΟΣΟΠΟΙΗΣΙΝ

(H. MOHLMANN: L'importance des variantes B du virus de la Fièvre Aphteuse dans l'immunisation active. (Experimentelle Veterinärmedizin, vol. 1, 1950). In Bull. O. I. E. T. XXXV, No 5—6, 1951.

Ὁ Waldman ἀνέφερε τὰς παραλλαγὰς τὰς ὁποίας ὑφίσταται ὁ ἰὸς τοῦ ἀφθώδους πυρετοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς πανζωοτίας. Ἡ ἀλλαγὴ αὕτη κατ' ἀρχὰς εἶναι ἀφανής, ἐπέρχεται δὲ ὅταν ἡ ἐπιζωοτία εὑρίσκεται εἰς τὸ τέλος της. Εἶναι γνωσταὶ τουλάχιστον τρεῖς παραλλαγαὶ τοῦ Β τύπου, τὰς ὁποίας δύναταί τις νὰ διαφοροποιήσῃ διὰ τῶν ὀρολογικῶν ἀντιδράσεων. Ἑκάστη τούτων περιέχει, ἐκτὸς τοῦ εἰδικοῦ ἀντιγόνου τοῦ τύπου Β, ταὐτοχρόνως καὶ τὸ ἀντίγονον τῆς παραλλαγῆς τὸ ὁποῖον γενικῶς εἶναι ἰσχυρότερον τοῦ προηγουμένου. Ἀπὸ ἀπόψεως ἀνοσοποιητικῆς τὰ εἰδικὰ ἐμβόλια τῶν παραλλαγῶν προστατεύουν τὰ ἐμβολιαζόμενα ζῶα ἰσχυρότερον κατὰ τοῦ ὁμολόγου στελέχους, παρὰ κατὰ τῶν ἑτερολόγων παραλλαγῶν. Εἰς τὴν Βετσφαλίαν, ὅπως καὶ εἰς ὅλην τὴν δυτικὴν Γερμανίαν, ἀπεμονώθη ἓν στέλεχος Β4 διάφορον τῶν τριῶν προηγουμένων. Γενικῶς αἱ παραλλαγαὶ τοῦ τύπου Β, Β1, Β2, Β3, Β4, δὲν δημιουργοῦν ρῆξιν τῆς κτηθείσης ἀνοσίας διὰ φυσικῆς μολύνσεως ὀφειλομένης εἰς τὸν τύπον Β.

Πειραματικαὶ ἐργασίαι λαβοῦσαι χώραν πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἀποτελεσματικότητος τῶν ἐμβολιασμῶν διὰ τῶν διαφόρων παραλλαγῶν, ἀπέδειξαν